بەناوی خوای بەخشندە و میهرەبان

هەرێمی کوردستانی عێراق
سەرۆکایەتی هەرێم
سەرۆك

بەناوی گەلەوە

بڕیار

ژمارە (١٣) ساڵی ٢٠٠٧

یاسـای وەزارەتی ئـەوقـاف و کـار و بـاری ئایینی لە هەرێمی کوردستان ـ عێراق

بـــە پـــی ّی ئـــەو دەســـەڵاتەی لـــە برگـــەی (١) ی مـــاددەی (١٠) ی (یاســـای ســـەرۆکایەتی هـــەرێمی کوردســـتان – عێـــراق)ی ژمـــارە (١)ی ســـاڵی ٢٠٠٥ ی هـــەموارکراو پێمـــان دراوەو، بـــە پاڵپـــشتی ئـــەو یاســـاکاری یـــەی ئەنجومـــەنی نیـــشتمانی کوردســـتان – عێـــراق کردویـــەتی لە دانیشتنی ژمارە (١٦) لە(١٤ / ٥ / ٢٠٠٧) بریارمان دا بە دەرکردنی:

یاسای ژمارە (١١) ی ســـاڵی ٢٠٠٧

یاسای وەزارەتی ئـەوقـاف و کـار و بـاری ئایینی لە هەرێمی کوردستان ـ عێراق

ماددەی یەکەم:

مەبەست لەم زاراوانەی خوارەوە، ماناکانی بەرامبەریانە بۆ مەبەستی ئەم یاسایە:

یەکەم: هەرێم : هەرێمی کوردستان– عێراق .

دووەم: وەزارەت : وەزارەتی ئەوقاف وکاروباری ئایینی لە هەرێم.

سێیەم: وەزیر : وەزیری ئەوقاف وکاروباری ئایینی .

چوارەم: بریکاری وەزارەت : بریکاری وەزارەتی ئەوقاف وکاروباری ئایینی.

پێنجەم: ئەنجومەن: ئەنجومەنی باڵای ئەوقاف وکاروباری ئایینی.

ماددەی دووەم:

وەزارەت بۆ بەدیهێنانی ئەم ئامانجانەی خوارەوە کاردەکات:

یەکەم: گەشە پێدانی هوشیاری ئیسلامی و بڵاوکردنەوەی رۆشنبیریی ئیسلامی وپرەنسیپە شکۆمەندەکانی.

ئـــــەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی کـــــــوردستان

دووەم: چاودێری کردنی کاروباری شوێنە پیرۆزەکان بۆ هەموو ئایینەکان وریکخستنی کارگێری یەکەی.

www.mojkurdistan.com

سێیەم: ڕێکخستنی کاروباری حەج وعومرە بۆ موسلمانان بەشێوەیەکی وا داد پەروەری لە دەسنیشانکردنی ئەوانەی حەج کردن دەیانگرێتەوە دابین بکرێ و پێداویستی یەکانی سەفەرکردن ومانەوەو خزمەتگوزارییەکانی شیاو بەحاجیان دابین بکرێ، بەجۆرێکی وا ئاسایش دابین بکرێ وکارەکان بەباشترین شێوە راپەرێندرێن بە هەماهەنگی کردن لەگەڵ وەزارەت ولایەنە پەیوەندیدارەکاندا.

چوارەم: کاروباری ئەوقاف وسەرپەرشتی کردن و چاودێری کردنیان بە جۆرێکی وا رێك بخرێت کە مەرجەکانی وەقفکاران وسوودی زۆری وە بەرهێنان دابین بکات و داهاتەکانی وەقف یاخود هەر داهاتێکی دیکە لە حیسابێکی تایبەت بەناوی وەزارەتەوە دابنرێ و خەرج کردنی بە شێوەیەکی وا بێت کە خزمەتی مەرجەکانی وەقفکاران و سوودی وەزارەت بکات.

پێنجەم: گرنگی دان بە ئایینی پاکی ئیسلام وئایینەکانی دیکە وکەلەپوورەکانیان ورێزگرتنی زانایان وپیاوانی ئایینی وپاراستنی پایەی کۆمەڵایەتییان وچاککردنی باری ژیانیان تاکو چالاکی ئایینی ونیشتمانی و نەتەوەیی و کۆمەڵایەتی بەشێوەیەکی وا بنوێنن کە خزمەتی کۆمەڵگای کوردستانی بکات.

شەشەم: بەهێز کردنی پەیوەندیی لە نێوان ئایین و ئایینزا و تایەفە جۆر بە جۆرەکانی کوردستانی عیراق.

حەوتەم: دروست کردن ونۆژەنکردنەوەی مزگەوت وپەرستگاکانی دیکە ودابین کردنی پێویستی یەکانیان لە شوێنی پێویست ودابین کردنی خانوو بۆ پێش نوێژ و وتاربێژان لەو مزگەوتانەی کە دروست دەکرێن.

هەشتەم: پەیڕەوی کردنی هەموو شتێکی نوێ لە بیری ئیسلامی لە جیهان دا و بەدیهێنانی بە یەکگەیشتن لەگەڵ زانایان ودەزگا رۆشنبیریی وزانستیەکانیاندا بۆ زیادکردنی زانیاری ئیسلامی وناساندنی گەلی کورد و دەورەکەی لە بەرگری کردن لە ئیسلام و بڵاوکردنەوەی بە عالەم و دەوڵەمەندکردنی کە لەپوورە ڕۆشنبیریی و شارستانی یەکەی.

نۆیەم: بەدوا چوونی پەرەپێدانی بەرنامەکانی خوێندن بۆ لێکۆڵینەوە ئیسلامیەکان بە جۆرێکی وا کە بیری بەکافر دانان وکافری وتوندوتیژی ئایینی وتیرۆر لە قۆناغە جیاجیاکان دا وەلابنرێ و قوتابخانەی شیاویان لەڕووی بینا وبەرێوەبردن و مامۆستا و پێداویستی یەکانی خوێندنەوە بۆ دابین بکرێ ولە نوێ ئاستەکانی لێکۆڵینەوە ئایینی یەکان لە پەیمانگاو کۆلێج وخوێندنی باڵا دابنرێ بە جۆرێکی وا دەرچوواندنی زانای بە توانا لە وتاربێژی ورێنمایی کەری ئایینی وفتوای شەرعی دابین بکات.

ئەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی کوردستان
www.mejkurdistan.com

دەیــەم: گرنگـی دان بـە کاروبـاری ئـایین وتایەفـەو ئایینزاکـان لـە هـەرێم دا بـە جـۆرێکی وا گیـانی لێبووردەیی لە نێوان ئایینەکان بەدی بێنێ وبەیەکگەیشتنی نێوانیان دابین بکات.

یـــازدەم: کـارکردن لــە پێنـاوی ئامـادەکردنی نەوەیــەك لــە زانایـانی موسـلمان کـە ئاسـتێکی زانسـتی ئـایینی بـەرزیان لـە چوارچـێوەی بـاوەڕی ئیـسلامی پاکـدا هـەبێت ودوور بـن لـە توندوتیـژی وتـێ پەڕانـدن و بـیری بـە کـافرکردن وڕۆشـنبیریی یـەکی فـراوان وگیـانێکی نەتەوەیی یان هەبێت وبەرگری لە دەسکەوتەکانی گەلی کوردستان بکەن.

دوازدەم:ئامـادە کردنـی هــەموو هۆیـەکی خزمــەتگوزاری لــە هـۆڵ وپێویـستیەکانی بۆنــە ئـایینی وکۆمەڵایەتیــەکان بــە جــۆرێکی وا پێــشکەش کردنـــی باشــترین خزمـــەتگوزاری بـــۆ کۆمـــەڵگا لـــەکاتی پیویـــستی دا دابـــین بکـــات، لەگـــەڵ کردنـــەوەی هـــۆلی تایبـــەت بەئافرەتان بۆ بۆنە کۆمەڵاتی یە ئایینی یەکان.

ســـێزدەم:کردنـــەوەی خـــولی پێویـــست وبـــەردەوام بـــوونی بـــۆ بـــەهێزکردنی توانـــای پـــێش نوێژ و وتاربێژ وپیاوانی ئایینی لە هەرێمدا.

چـــــواردەم:جێکردنـــەوەی دەرچـــووانی ئامـــادەیی وپـــەیمانگاو کۆلێجـــە ئیـــسلامیەکان لـــە هـــەرێم لـــەناو فەرمانگـــەکانی وەزارەتـــی ئـــەوقاف، بـــۆ ســـوود وەرگـــرتن لێیـــان لـــە شـــوێنە پێویـــستەکان وئەمـــەش بـــەدانانی کەســـی خـــاوەن ئاســـتی بـــەرزی زانستی و هوشیاری تەواوی نەتەوەیی دەبێت.

پـــازدەم: هانــدانی بەســتنی کــۆنگرە بــۆ چەســپاندنی ڕۆشــنبیریی دایــەلۆگ و بــە یەکــەوە ژیانی ئاشتیانە لەناو ئایینەکان دا.

- پێکهاتەکانی وەزارەت-

ماددەی سێ یەم:

وەزارەت لەم پێکهاتانەی خوارەوە پێکدێ:-

یەکـــەم: وەزیـــر: سـەرۆکی بـالای وەزارەتـە وبەرپرسـە لـە بـەرێوەبردنی کارەکـانی وئاراسـتەکردنی سیاسـەتەکەی وسەرپەرشـتی وچـاودێری کردنـی ولـەوەوە هـەموو ئـەو بڕیـار و فـەرمان ورێنماییانە دەردەچن کە پەیوەندییان بـە ئەرکـەکانی وەزارەت وپێکهاتـەکانی ودەسـتەلات وهـەموو کاروبـارە هونـەری وکـارگێریی ورێکخـستن بـە پێـی حوکمـەکانی یاسـاوە هەیـە و لەبەردەم ئەنجومەنی وەزیران بەرپرسە بەو ناوەی کە ئەندامێکی هاوکارە لەو ئەنجومەنـەدا و بۆی هەیە هەندێ لە دەسەلاتەکانی خۆی بە بریکاری وەزارەتەکـە،یان بەرێوەبەرەگشتی یەکان یان هەر فەرمانبەرێکی وەزارەتەکە بسپێرێ، کە خۆی بە باشی بزانێ.

ئـــــــەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی کـــــــوردستان
www.mejkurdistan.com

دووەم: بریكاری وەزارەت: یارمەتی وەزیر دەدات لە ئاڕاستەكردنی كاروباری وەزارەت وسەرپەرشتی كردنی كارەكانی لە چوارچێوەی ئەو دەستەڵاتانەی كە لەلایەن وەزیرەوە پێ ی دەدەرێ و دەبێ بڕوانامەی بەرایی پسپۆڕی زانكۆی هەبێت وخاوەن شارەزایی وكارامەیی بێت.

سێیەم: نووسینگەی وەزیر: فەرمانبەرێك بەڕێوەی دەبات كە بڕوانامەی بەرایی زانكۆی هەبێت و چەند فەرمانبەرێك یاریدەی دەدەن.

چوارەم:نووسینگەی بریكاری وەزارەت: فەرمانبەرێك بەڕێوەی دەبات كە بڕوانامەی بەرایی زانكۆی هەبێت وچەند فەرمانبەرێك یاریدەی دەدەن.

پێنجەم: ڕاوێژكاران: ژمارەیان لە چوار كەس زیاتر نابێ ودەبێ خاوەن بڕوانامەی بەرایی زانكۆ بن و خاوەن شارەزایی و كارامەیی بن ودوانیان لە موسڵمانان ویەكیكیان مەسیحی وئەوی دیكەیان ئێزدی دەبێت.

شەشەم:پشكنێری گشتی لە وەزارەت: بەپلەی بەڕێوەبەری گشتی دەبێ و وەزیر دەیپاڵێوی ودەبێ بڕوانامەی بەرایی زانكۆی هەبێت وخاوەن شارەزایی و پسپۆڕی بێت.

حەوتەم:بەڕێوەبەرایەتی گشتی كاروباری كارگێڕیی ودارایی: بەڕێوەبەرێكی گشتی بەڕێوەی دەبات كە بڕوانامەی بەرایی زانكۆی هەبێت وخاوەن شارەزایی و كارامەیی و پسپۆڕی بێت.

هەشتەم: بەڕێوەبەرایەتی گشتی حەج وعومرە:بەڕێوەبەرێكی گشتی بەڕێوەی دەبات كە بڕوانامەی بەرایی زانكۆی هەبێت وخاوەن شارەزایی و پسپۆڕی بێت.

نۆیەم: بەڕێوەبەرایەتی گشتی ئایینی مەسیحی:بەڕێوەبەرێكی گشتی بەڕێوەی دەبات كە بڕوانامەی بەرایی زانكۆی هەبێت وخاوەن شارەزایی و پسپۆڕی بێت.

دەیەم:بەڕێوەبەرایەتی گشتی ئایینی ئێزدی:بەڕێوەبەرێكی گشتی بەڕێوەی دەبات كە بڕوانامەی بەرایی زانكۆی هەبێت وخاوەن شارەزایی و پسپۆڕی بێت.

یازدەم:بەڕێوەبەرایەتی یە گشتی یەكانی ئەوقاف و كاروباری ئایینی لە پارێزگاكانی هەرێم: هەر یەك لەوانە بەڕێوەبەرێكی گشتی بەڕێوەی دەبات كە بڕوانامەی بەرایی زانكۆی هەبێت وخاوەن شارەزایی و پسپۆڕیی بێت.

ماددەی چوارەم:

ئەنجومەنی باڵای ئەوقاف وكاروباری ئایینی.

یەكەم: ئەنجومەنێك لە دیوانی وەزارەت پێك دێ، پێ ی دەگوترێ (ئەنجومەنی باڵای ئەوقاف وكاروباری ئایینی) لەمانە پێك دێ:

١- **وەزیر:** سەرۆكە.

٢- **بریكاری وەزارەت:** ئەندامە و لەكاتی ئامادە نەبوونی وەزیر سەرۆكایەتی ئەنجومەن دەكات.

ئەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی كوردستان
www.mojkurdistan.com

٣- بەڕێوەبەرە گشتی یەكان و ڕاوێژكارانی وەزارەت: ئەندامن.

٤- نوێنەری وەزارەتەكانی دادو فێركردنی باڵا و توێژینەوەی زانستی و پەروەردە و دارایی وئابووری و شارەوانی یەكان و كشتوكاڵ و ڕۆشنبیریی بە مەرجێ لە پلەی بەڕێوەبەری گشتی كەمتر نەبێ: ئەندامن

٥-چوار لە گەورە زانایانی ئایینی ئیسلامی كە وەزیر هەڵیان دەبژێرێ : ئەندامن

دووەم: ئەنجومەن بۆی هەیە لە كاتی پێویستی ولەسەر داوای وەزیر پەنا بباتە بەر شارەزا وپسپۆڕان.

ماددەی پێنجەم:

ئەنجومەنێكی زانستی لە وەزارەت پێك دێ و پێكهاتە وپسپۆڕی وتایبەت مەندی یەكانی بە پیرەوێكی تایبەت دەسنیشان دەكرێ.

ماددەی شەشەم:

یەكەم: كارو تایبەت مەندی یەكانی پێكهاتەكانی وەزارەت بە پیڕەو دەسنیشان دەكرێن.

دووەم: وەزیر بۆی هەیە بەڕێوەبەرایەتی یان بەش یا خود هۆبەی تر لەناو پێكهاتەی وەزارەت لەنوێ دابمەزرێنێ یا لێیكیان بدات یاخود هەڵیان وەشێنێتەوە بەپێ ی پێویستەكانی كارەكەی لەكاتی پێویست دا.

سێیەم: وەزیر بۆی هەیە لیژنەی هەمیشەیی یان كاتی لە وەزارەت پێك بێنی وكاری تایبەت بە چالاكی وكارەكانی پێ پسپێری ئەمەش بە پێی حوكمەكانی یاسا كار پێكراوەكان وپیڕەوو ڕێنمایی یەكانی كە بەپێی ئەو یاسایە دەرچوون دەبێت وبۆیشی هەیە پشت بە شارەزای پسپۆڕ لە ناو هەرێم ببەستێ و ئەگەر لە دەرەوەش بێ ئەوا ڕەزامەندی ئەنجومەنی وەزیرانی دەوێت.

ماددەی حەوتەم:

وەزیر بۆی هەیە ڕێنمایی پێویست بۆ ئاسانكاریی جێ بەجێ كردنی حوكمەكانی ئەم یاسایە دەربچوێنێ.

ماددەی هەشتەم:

پێویستە ئەنجومەنی وەزیران ولایەنە پەیوەندیدارەكان حوكمەكانی ئەم یاسایە جێبەجێ بكەن.

ماددەی نۆیەم:

ئەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی كوردستان

یاسای وەزارەتی ئەوقاف و كار و باری ئایینی ژمارە(٧)ی ساڵی ١٩٩٢ و هەموار كردنەكەی هەڵدەوەشێتەوە.

www.mojkurdistan.com

ماددەی دەیەم:

کار بەهیچ دەقێکی یاسایی یا بڕیارێك ناکرێ گەر لەگەڵ حوکمەکانی ئەم یاسایە ناکۆك بێت.

ماددەی یازدەم:

ئەم یاسایە لە ڕۆژی دەرچوونیەوە کاری پێدەکرێ و لە ڕۆژنامەی فەرمی (وەقائیعی کوردستان) بلاَودەکرێتەوە.

مسعود بارزانی

سەرۆکی هەرێمی کوردستان-عیراق

هەولێر

٣/ جۆزەردان/٢٧٠٧ی کوردی

٢٤ / ئایار / ٢٠٠٧ زاینی

٧ /جماد الاول / ١٤٢٨ کۆچی

هۆیە پێویستی یەکانی دەرچوواندنی ئەم یاسایە -

لە پێناو هێنانەدی پەیامی پیرۆزی ئیسلام و پتەوکردنی پەیوەندی یە راستەکانی ویەکتر ویستن و خۆشەویستی بەرپاکردن لە نێوان ئایین وئاینزاکان وئامادەکردنی نەوەیەك لە زانای بەتوانای چەکدار بە هوشیاریی ئایینی ونەتەوەیی ونیشتمانی دژ بە بیری بەکافر کردن وتیرۆر وتوندوتیژی وخاوەن رۆشنبیرییەکی فراوان وبۆ پێشکەش کردنی باشترین خزمەتگوزاری بە پەرستگاکان و بەرێوەبردنی کاروباری وەقف و بە هێزکردنی پەیوەندیی لە نێوان ئایین و ئایینزاکان وبۆ پاریزگاری کردن لە کەلەپووری زانستی زانایانی کورد کە بەبەشێکی گرنگ لە کەلەپووری ئیسلامی جیهانی بە درێژایی مێژوو دادەنرێ و هەروەها تێکەڵ کردنی لەگەڵ هۆیەکانی فێرکردنی نوێ وسوود لێ وەرگرتنی وبەکارهێنانی بۆ بەرزکردنەوەی ئاستی زانستی و پێش کەش کردنی باشترین خزمەتگوزاری بۆ گەلی هەرێمی کوردستان لە هەموو بۆنە ئایینی یەکان دا . ئەم یاسایە دەرچوێنرا.

ئەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی کوردستان

www.mojkurdistan.com